

ZOMBOR és VIDEKE

Hirdetéseknek két hasábos példt sor 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyiltírt sora 30 fillér.

Főelős szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esztörtökön.

Problemák a helyi politikában.

Az a legutóbb színre vergődött politikai harc, mely a magán életet is megbolygatta, aktualissá tesz egy olyan kérdést, a melyen nemcsak Zombor városa, hanem a vármegye olyan elemei is eltűnődnek, akik a volt nemzeti pártnak támogatói voltak.

Nem kis szerepet játszott ugyanis a nemzeti párt keletkezésekor ez a lap, a mely annak hivatalos organumának jelezte. Nem is annyira a lap, mint annak a nemzeti pártot, tűzben vízben követő és a nemzeti párt elveit kitarító, szakadatlan küzdelemben előkelő szerepet játszó szerkesztője volt az, aki a nemzeti pártnak évekkel előbb Zomborban és néhány kerületben, az 1892-ik évben pedig majdnem az egész vármegyében a nemzeti párt diadalát nagyrészen neki köszönheti, ki a pártban vezérszerepet vitt.

Mindannyian ismerjük, tudjuk és tiszteljük. Tiszteljük pedig nemcsak mint magán embert, hanem mint *politikust* is, mert politikai multja kristály tiszta.

Es épp ezért egy nagy kérdés előtt állunk, a melyet mi magunknak *megfejténi képesek nem vagyunk*, de nem tudja azt nekünk más sem megindokolni, vajjon *dr. Molnár Gyula* Zombor városát, tisztelőinek legnagyobb csodálatára elhagyta akkor, midőn a nemzeti pártnak sok évi fáradságos küzdelem után sikerült bebizonyítani, hogy elvei az addigi ál-liberalismus fölé állanak s hogy azok képviselik a valódi liberalismust. Oly időben hagyta itt városunkat és a helyi pártot, a midőn a nemzeti párt elveinek diadalra jutásával bő alkalmá lett volna barátunknak a politikából részt kérni, s tenni — és a tettek mezején aktív képességeit bebizonyítani.

Elmenetele érthetetlen. Ha nem biznánk feltétlenül jellemében, távozása azt az impressiót keltené bennünk, hogy *eltávolított innen* a régi aera embereinek befolyásával csak azért, hogy a *nemzeti pártnak itt ne használhasson*. Ezt nem képzeltelnők más-ként, minhog barátunk egyik gyenge órájában, a szépel, jót, a közérdekért való lelkesülést — a hasznossal cserélte

volna fel. De hisz azt nem tette! Avagy nem akart *másoknak eszközül szolgálni*, és észre vette volna idejében, *hog kifacsart citrom sorsa pár red, mit, ha kihasználtak — félrelöknek?*

Ezt a problémát már jó ideje hordjuk szemünk előtt, anélkül hogy arra választ kapnánk? Avagy elérte már akkor czélját, — a városi és megyei közállapotok megjavultak már, midőn ő távozott, hogy itt léle *feleslegessé vált?* Hisz Vojnits István idejében, távozott, midőn még javában virágzott a főispáni omnipotencia, — de persze kesztyűs kézzel. Azután a közállapotok javulása, a rendes mederbe való terelése a nemzeti párt itt lenti küzdele nélkül jött létre, — az tisztán az *új főispán emberszerető és törvény-tisztelő* tulajdonságainak tudható be, — de nem egy helyi párt győzelmi eredményének.

Kiváncok vagyunk, *mi lehet az oka annak, hogy Dr. Molnár Gyula, az a férfi, aki 15 éven keresztül fenn lobogtatta a nemzeti párt zászlaját, éppen akkor, a midőn már annak diadalmas győzelmét remélhetette, egyszerre csak hirtelen lett a zászlóhoz és itt hagyott bennünket. Ha nem volt hűtlenség, — adja annak okát!!*

Dr. Donoszlovits Vilmos.

* **Eltűnt árvapénztári főkönyvek.** Lapunk utolsó számában hírt adtunk arról, hogy O-Becsén megjelenve a vármegyei kiküldöttek, hosszas vita és tárgyalás után ki lett küldve egy ötös bizottság, hogy az vizsgálja meg, honnan származik az 54 ezer korona árvatári hiány. Az ötösbizottság hétfőn kezdte meg a vizsgálatot. De már az első nap bajba jutottak. Hiányoztak az árvatári főkönyvek, a község levéltárában, padlásán, mindenütt kutatták, keresték, de a könyveknek nyoma veszett, állítólag a sok huzakodás alatt elveszték. Azonnal táviratoztak Zomborba és a központból kérik ki a számadásukat, hogy azok alapján ejthessék meg a vizsgálatot. Az eset úgy a központban, mint Obecsén nagy konsternációt idézett elő.

* **A külön vasutügyi minisztérium tervezete.** Régióta szó van róla, hogy a kereskedelmi minisztériumot kettéválasztják és külön kereskedelem és ipari, meg vasutügyi minisztériumot létesítenek. Legutóbb a Horánszky halálával megüresedett kereskedelmi miniszteri szék

betöltésének kérdésével együtt vetődött fel a terv. Mint most értesülünk, a külön vasutügyi minisztérium felállításáról szóló tervezet már készen van, s úgy lehet nem sokára a nyilvánosság elé is kerül. Politikai körökben már az új vasutügyi miniszter nevét is emlegetik. Gróf Wickenburg Márk kereskedelmi államtitkár ez, akit éppen vasuti ügyekben szakembernek ismernek. Tudvalevő, hogy mielőtt a Hitelbank igazgatója lett, amely állását az államtitkárságotól odahagyta, az Államvasutnak volt pénzügyi igazgatója.

Vasuti hid a Közép-Dunán.

— Bács-Bodrogh és Tolna vármegye közt. —

Tolna vármegye közgyűlése elhatározta, hogy a baja-báltászei vasuti hid kiépítése érdekében feliratot intéz az összes érdekelt törvényhatóságokhoz, hogy a hid kiépítésének költségei a beruházási kölcsönre vonatkozó törvényjavaslatba fölvétesse.

Bács-Bodrogh vármegye nagyon közérő van érintve és érdekelve, mint kereskedelmi mint közgazdasági szempontból a baja-báltászei vasuti összeköttetésben. Tolna vármegye átirata bizonyára tárgyvalva lesz Bács-Bodrogh vármegye legközelebbi közgyűlésén s addig is közreadjuk Bartal Béla beszédét, melylyel ezen reánk is rendkívül fontos indítványát a közgyűlésen támogatta s érvekkel bizonyította e fontos vasuti hid kiépítésének szükségességét.

A közép-dunai áthidalás tervbe volt véve már 1848 előtt is; hisz például Kossuth Lajos közlekedési politikája első sorban nem a fővárosból kiinduló vonalakat, hanem az országnak a tengerrel való legrövidebb összeköttetését sürgette; benne volt 1867 után a kormány közlekedési programjában, hiszen 1872-ben a baja-báltászei hid már engedélyezve is volt s csak az 1873-iki pénzügyi válság miatt maradt el.

Azóta — sajnos — elmúlt 30 esztendő; volt ideje, pénze és gondja az országnak arra, hogy a felső Dunán 3 hidat, Budapest és környékén 7 hidat létesítsen; volt pénzünk arra, hogy építsünk egy 36 milliós parlament-palotát, de a Közép-Duna 360 kilométer hosszú budapest-zimonyi szakaszán nem épült semmi.

Ma is éppen úgy áll ezen Duna-szakasz, mint a népvándorlás idejében, a hogy azt a rómaiak, hunok, avarok, gepidák és honfoglaló első őseink találták; s ma is csak az ősi komp az egyetlen átkelési eszközünk, a melyet a rómaiak, kelták, avarok és honfoglaló őseink használtak — sőt mai állapotunk még rosszabb, mint a honfoglalás idejében! Hisz a míg első őseink korában a komp egy modera for-

Ferencz Józsefkeserűviz

az egyedül ismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

galmi eszköz volt, a legjobb átkelési eszköz, a mivel koruk rendelkezett, addig most a huszadik században, midőn acélhidakat épít az egész világ, tán még a kereskedelmi miniszter úr sem fogja egy olyan világ folyónál, mint a Duna, a kompokat a 20 ik századnak megfelelő modern átkelési eszközök közé sorolhatni.

Az egész világon hiába keresünk egy folytatot, mely ezen legfontosabb szakaszán háromszázhatvan kilométer hosszúságban egyetlen helyen se lenne áthidalva.

Mines a világon egy ország sem, a mely az ország kellő közepén egy háromszázhatvan kilométer hosszú választafalat tűrne meg, mely a nyugati és a keleti résznek lehetetlenné teszi hogy egymással megfelelőleg közlekedjen.

Nincs az egész ország vasuti hálózatában egy ahhoz hasonló curiosum, mint Báltaszéknél, hol négy vasuti vonal jön össze, három négyszög kilométerre, de nincs egymással összekötve; nincs egy olyan 1000 kilométer hosszú vasuti vonal, mely — mint minálunk Báltaszéken egy 400 méteres híd híjján — két külön darabba volna szakasztva.

De nincsenek az egész világon olyan városok vagy megyék, s olyan lakosság, a mely harmine éven át túrné az ilyen botrányos állapotokat.

Hány hiddal volna — t. közgyűlés — ma a Közép-Duna áthidalva, ha Szegeden, Baján, Szabadkán, Pécsen, az Alföldön, a dunántúli megyékben — mondjuk angolok, németek vagy pláne amerikaiak lakának, egyzóval olyan emberek, a kik jogos érdekeiket nemcsak megismerni, hanem azokat érvényesíteni is tudják.

Pedig nekünk ma a mostani nyomorúságunkban mindezen népekkel kell konkurálnunk, terheink ugyanazok, csak közlekedési eszközeink mások; nálunk acélhid, — nálunk a komp.

Nézük most t. Közgyűlés, hogy mik ezen áthidalás elmaradásának a következményei:

1. Az első az, hogy megyénk közlekedése észak felé, a fővárossal nem fejlődhet ki a mostani vicinális vizierálból, mert a báltaszék-sárbogárdi vonal továbbfejlesztése, addig, míg erre a baja báltaszéki áthidalás az impulzust meg nem adja, lehetetlen.

2. Megyénk egész keleti határán. Dunaföldváltól Báltaszéki a Duna, mint egy kínai fal zár el az Alföldtől, Baja, Szabadka, Szeged Temesvárfelé.

3. Budapestet át 240 — Zimonynak majd 400 kilométer kerülőre vagyunk nemcsak személy és teher, hanem postais távirtdarogalmunkkal is utalva.

4. Megyénk is déli részében, hol ugyanis oly nagy a kivándorlás, épen a báltaszéki áthidalás megtagadása okozza, hogy a nép kellő kereset híjján kivándorol; hiszen csakis a híd hiánya miatt nem értekesítheti a pécs—baranya—tolnai közszénvidék az Alföldön közsenét s nem viheti kőanyagát bányáiból — a közel is kőben szűkülőködő Alföldre, mivel kerülő utakon ezeket használnal nem szállíthatja. Hány munkás találna ezen bányákban foglalkozást, ha azok fejlődése és exportja kelet felé a báltaszéki híd megtagadása által, jogtalanul visszatartva nem lenne.

5. Exportunk a nyugat felé mindaddig drága és lassú marad, míg az erdély—szeged—baja—dombóvár—csáktornyai vas utvonala a bajai híd hiánya folytán megakadva marad s egy egységesen szervezett, az egész országot Erdélytől nyugatig atszelő egységes s azért olcsó üzemű vonalba összekapcsolva nincs. Micsoda lendületet venne megyénk egész forgalma, ha Báltaszéknél a budapest—boszniai észak déli világvonal keresztetne az alföld—steyer és schweizer kelet nyugati országos vasut vonalával?

Ugyanezen károkat szenvedni minden megye, minden város, mely a bajai áthi-

dalás forgalmi sphaerájához tartozik, tehát körülbelül 6 millió magyar és területre nézve az országnak egy harmadrésze.

De részünk van még azonkívül mindazon országos károkból, melyeket ezen összekötötés hiányában vasuti forgalmunknak szenvednie kell.

Az a kétszáz kilométer kerülő, melyre most minden nyugatról keletre vagy vissza dirigált waggon utalva van, waggonokent legalább is 20—25 forintnyi rege többletet jelent az államvasutak pénzkezelésében; a szállításoknál két nappal hosszabb szállítási időt és kamatvesztéséget okoz; ez okozza azt, hogy a nálunk ugyanis nagy extremekben variáló forgalomhoz — az államvasutak gazdaságilag előnyösen alkalmazkodni nem tudnak s a waggonparkot — túlgyorsan — elhasználják s a waggonközvetítő társaságok uzorájának vannak kiszolgálva, dacára, hogy sokszor még saját kocsiiparkjukat sem tudják kihasználni.

A középduai forgalmi monstrum oka annak, hogy a magyar forgalmi politika a hajóforgalommal szemben tehetetlen és nem tudja megakadályozni azt, hogy a hajózási társaságok a messzebbi román stációkról a gabonát olcsóbban szállítják Passaubá — mint a magyart. Igaz, hogy az államvasutak igyekeznek konkurrencetarifákat állítani, de — mint ezt Baross miniszter idejében láttuk — épen magas regejűk folytán vagy csak a jövedelem nagy mérvű csökkentésével tehetik, vagy nem állíthatnak olyan alacsony tarifákat, melyek a hajókat fuvarbériük csökkentésére bírnak.

Ezért tehát a gabonaexport úgy a vasuton, mint hajón drágább, mint lehetne, ha a tulságos elhibázott centralizáció megszűnne.

Ez okozza, hogy gabonánk, az idén különösen a bizonyosan beállandó waggonforlódások folytán, az elkésett aratástól egészen eltekintve, későn és olyan fuvarral terhelve érkezik a külföldi piacra, hogy ott még a későbbben termő és távolabb, de gyorsan és olcsón szállított orosz és amerikai gabonával nem konkurálhat, már pedig ránk életkérdés az, hogy azt az időt, melyben az osztrák, illetve külföldi malmok még új amerikai és orosz gabonához nem juthatnak, kereskedelmünk kihasználhassa, hisz csak addig van meg pénzbeli értéke annak, hogy hamarabb aratunk.

De hogyan adhasson el biztos szállítási terminusra egy magyar kereskedő magyar gabonát Ausztriába vagy külföldre vagy hogyan vásároljon a külföldi malom egy fix napra szükséges ürteni való gabonát Magyarországból, mikor a vasutak épen az export kezdetén, tehát a ránk legfontosabb időben, a kocsiállítást, illetve berakodásra nézve garanciát nem is vállalhatnak. Csodálhatjuk-e azután, ha még a mostani jobb termésünkben sem lesz hasznunk, hogy elkésettünk az exporttal és ismét a budapesti malmok diktatúrájának kell alávetni magunkat.

Milliókba megy már csak a szénfogyasztás, waggon-romlás, idő és rege többlet folytán az a kár, a melyet a középduai áthidalás hiánya folytán szenvedünk, de még nagyobb és megmérhetetlen az a közgazdasági kár, a melyet épen ez évben kell az államvasutak hibás üzeme, hálózatának elhibázott tulcentralizációja folytán a vidéknek, a gazdának s így az országnak is szenvedni.

S már ezekből az elpocsékolott milliókból is tiszter meg lehetett volna építeni a hazai hidat, mely négy-öt év alatt törlesztene költségeit. Nemcsak megyéinkre, nemcsak az egész Alföldre, Bácskára, Baranyára és Fiuméra, hanem az egész országra is életkérdés az tehát, hogy e hid minél előbb kiépüljön.

Kossuth.

A magyar nemzetnek kevés nemzeti ünnepe van. Ha számát kellene említeni, hivatalosan csak egy ünneppnapot jelezhetnénk: Szt.-István napját.

A nemzet azonban ünneppal ezenkívül is történelmi eseményt és történelmi alakot. Az esemény márczius 15-én történt 1848 ban, a midőn a nemzet kivívta szabadságát, a népképviselőten alapuló parlamentet a szóliás és sajtó szabadságát.

Es e nap már is ünneppé vált az országban és nem is kell hozzá a naptár vörös betűje, hogy széles Magyarországon ünneppeljék e napot, bár a Bánffy féle törvény azt április 11 re rendelje is azt.

De a nemzetek halála nem alszik. Nem feledkezik meg, arról a lánglelkű fiúról sem, akinek 1848. márczius 15-ikét köszönhet.

Szeptember 19-én lesz száz éve, hogy a magyarok Istene nekünk Kossuthot adta. Száz éve lesz annak, hogy született a Nagy Idők apostola, kinek lángszava felrázta e nemzetet álmaiból, hogy lerázza magáról rabblincseit — olvassa Emlék iratát mint a Bibliát, mely a törtetlen hazaszeretet és jellem szilárdság tízparancsolatja marad az időknek végéig a magyarnak.

Kossuth virasztott a nemzeti elnyomatása alatt, s ápolta a honfreményt, midőn már a költők is csüggedve daloltak: Multadban nincs öröm. Jövőben nincs remény.

Ekkor írta Kossuth: „A leányzó nem halt meg, csak alszik.* Midőn az alkotmányos élet hajnalpíra derengett, azt írta nemzetének: „A leányzó aludt, de már ébredezni kezd.“

Végre midőn a nemzet kibékültlén királyával vissza nyerte ősi jogait és szabadságát — a szent agastyán ezt izente a távolból: „A leányzó fölébredt hosszú álmaiból, gondoskodjatok róla, hogy újra el ne aludjék!?”

Es a nemzet gondoskodik is! Kossuth neve — összeforrt a hazaszeretet fogalmával. Az egész ország ünneppre készült Kossuth száz éves születés napjára, törvényhatóságok ép úgy mint a társadalom minden rétege vetekedik lenni a kegyelet palma ágát Kossuth emlékének.

Zombor szab. kir. város miut erkölcsi testület nem ünnepli diszpolgárának száz éves születés napját, azonban legyen igaz Jókainak, hogy Kossuth mindannyunké, senkinek, még egy hatóságnak sincs joga őt magának letoglalva — őt ünneppelni.

Ep ezért dicséret és elismerés illeti meg a zombori márczius 15-iki ünnepplyt rendező bizottságot, hogy az vette kezébe a Kossuth ünneppely rendezését is, mert minden hivatalos színezettől mentek — egyedül ezen bizottság van hivatta városunkban ez ünneppely rendezésével városunk összes lakosságának, rang, állás, nyelv, vallás különbség nélkül hazafias érzését kifejezésre juttatni.

Ezen bizottság siet is a hozzáfűzött várakozásnak megfelelni, — elnöke az alábbi meghívót bocsájította ki:

Meghívó. A közhadjának megfelelő, a márczius tizenötödiki ünneppeséget rendező állandó választmány elhatározta, hogy Kossuth Lajos, a magyar nemzet apja születésének századik évfordulóját a többi hazafias városok példájára megünneppi.

Nagyon természetes, hogy ennek az ünneppelynek imponásnak és méltónak kell lenni Kossuth megdicsőült emlékéhez és ez csak úgy lesz lehetséges, ha a rendezőbizottságban t. Uraságod, mint a március tizenötödiki ünneppeséget rendező nagybizottság tagja is személyesen részt vesz.

Ezért hazafias tisztelettel felkérém, hogy a Kossuth-emlékünneppely műsorának megállapítása czéljából a városháza kis

tanácstermében szeptember hó 1-én délután 6 órakor tartandó megbeszélésén megjelenni szíveskedjék.

Zombor, 1902. évi augusztus hó 28-án. Hazafias üdvözléssel Vértési Károly, a márczius tizenötödiki ünnepélyt rendező nagybizottság elnöke.

Hírek.

* **Személyi hír.** Latinovits Pál főispánunk a napokban Budapesten tartózkodott és a zentai hid ügyében csütörtökön Dudas Lajos zentai polgármester rendelte fel Budapestre. A főispán és polgármester informálták a kormányt, hogy a vasúti hid kiépítése forgalmi akadályokba nem ütközik és hogy a városra nézve legelőnyösebb volna, ha az állam 50 évre kamat nélküli kölcsönt adna a hid építéséhez.

* **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter a zombori törvényszék területére vizsgálóbíróul Hettesheimer Henrik törvényszéki bírót rendelte ki.

* **Kinevezés.** A kalocsai Miasztonyunkról nevezett iskolatestvérek főnöke, az ő besei leányiskolához mint tanítónőt kinevezte Biettschneider Mathildt ökl. ovónőt a második osztály tanítójául.

* **Szabadka — contra Zombor.** „Miert Zombor és miert nem Tavankut” cím alatt a „Bácskai Hírlap” vezércikkét ír, mely ugyancsak leignorálja a mi szép városunkat abból az alkalomból, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóságot Zomborból Szabadkára áthelyeztetni kéri. Kifakadva azt mondja, hogy de észszerűen megindokolni azt még erőszakosan se lehet, hogy az ország harmadik városának az adóilletékei az ország huszonharmadik városában intézzenek el. Nincs ennek semmiféle magyarázata, csupán csak az, hogy mi mindentől tiszteljük és nagyrabecsüljük a régi közigazgatási dolgokból eredő hűlyeségeket. Tisztelettel hajlunk meg a legnagyobb bamaszág előtt, ha a régi rendszerből sarjadzanak ki azok és nem merünk hozzányúlni a régi idők elrozsádodott záraihoz, amelyeket a legfontosabb intézményekre rávasálnak. Hát mi erre csak azt mondjuk, hogy 127 megyei községnek lakóinak közigazgatási és gazdasági érdekei vannak oly nyomások és nagyok mint egymaga Szabadka. Zombor Bács-Bodrogh vármegye természetes és geographiai gócpontja. Már kísértett egyszer ily tervezés a megye székhelyének áthelyezése végett. De ámbár feltalálták már az amerikai csaravárokat 5 emeletes házak eltolását, de mindaddig míg egy egész várost mérfuldekre el nem tölhatnak a megye központjára, addig a megye csücskében fekvő Szabadka csak elégedjen meg azzal, hogy ő az ország 3 ik nagy városa, — de hagyjon meg csak minket 23 iknak — de a pénzügyigazgatóságot oda adni nem leszünk oly egykönnyen hajlandók.

* **A zombori áll. főgymnasi-umban** a beiratások szeptember 1., 2., és 3-án tartatnak meg, d. e. 8 órától 12-ig. Szept. 1-én d. u. 2 órakor kezdődnek a javító, pótló és felvételi vizsgálatok. A kik magánvizsgálatot akarnak tenni, szept. 2-án, reggel 8 órakor jelentkezzenek. Szept. 4-én Veni sancte. Szept. 5-én rendes előadás. A vidéki szülők lakásért az igazgatósághoz fordulhatnak. A főgymn. igazgatóság.

* **Orvos gyűlés.** A bács-bodrogh vármegyei orvosok főközösvetésének választmányá nemrég gyűlést tartott Palicsón dr. Hadzsy János elnöklété alatt. Tárgy-sorozat volt: a folyó ügyek elintézése, a pénzügyi jelentés, a számlák kiutalványozása, a rendi könyvtár könyvsorozatának

megállapítása, állásfoglalás a tátrafüredi kongresszus tárgysorozatára nézve és indítványok. Kiemelendő az, hogy a bács-bodroghmegyei szövetség dr. Hadzsy János elnök, dr. Rényi József titkár és dr. Thim József választmányi tag felvilágosító szavai után abban állapodott meg, hogy csatlakozik a budapesti országos szövetségi államosító bizottság határozatahoz és így ezzel régibb keletű differenciák érdemleges elintézését nyerne.

* **Kegyuri bizottsági ülés.** Zombor szabad királyi város római katolikus kegryuri bizottsága folyó 1902. évi augusztus hó 31-én d. e. 11 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Apát-plébános beterjeszti Érsek ur őnagyméltósága fogadtatása alkalmából felmerült kiadásokról szóló jelentést. 2. A városi tanács átirata a plébánia-templom toronyjárására megszavazott 1000 korona kiutalványozása iránt. 3. Az egyházvagyonkezelőség előterjesztése a temetői c-észák tetőzetének helyreállítására iránt. 4. A templomépítési bizottság kérelme a Martinovits Borbáé oltáralapítvány kiutalványozása iránt. 5. A római katolikus iskolások átirata a népiszkolai zűróvysgák sorrendjének megállapítása tárgyában. 6. Az egyházvagyonkezelőség jelentése Cselyuska Adám részére törleési engedély kiadása tárgyában. 7. Ugyanannak jelentése Hadzsy Dömötörön ingatlanaira bekebelezett zálogjog törleése tárgyában. 8. Ugyanannak jelentése Csányi István számlájának kiutalványozása tárgyában. 9. Ugyanannak jelentése a plébánialakban teljesített kőmives asztalos, lakatos és badagos munkákról szóló számlák kiutalványozása tárgyában. 10. Ugyanannak jelentése a plébánialakban teljesített mázólo munkákról szóló számlák kiutalványozása tárgyában. 11. Ugyanannak jelentése a havi Boldogasszony kápolnában teljesített kőmives munkák utáni számlák kiutalványozása tárgyában. 12. Ugyanannak előterjesztése Rotter Szilveszter misealapító levele tárgyában. 13. Ugyanannak jelentése Bodonyi János párbéhatárléka tárgyában. 14. Ugyanannak jelentése a templomszolgák ruházataról szóló számla kiutalványozása tárgyában. 15. A városi tanács átirata Kriszán István párbéhatárléka tárgyában. 16. Lajos István kérelme leánya sírhelyének rendezése tárgyában. 17. Az egyházvagyonkezelőség beterjeszti a 7. és 8. számú bolthelyisésekre vonatkozó beszerzési kérelmet. 18. A római katolikus iskolások kérelme a részére költségvetéssleg előirányzott 2300 korona költségvetési hiányának az iskola-alapból leendő kiutalványozása iránt.

* **A tej nálunk.** Évek óta állandó panasz tárgyát képezi nálunk a tej, ez az egyik legnevezetesebb élelmi szer, mely kifogástalan tszta és jó minőségben csak nagyon kis kvantumban kerül piacra. Mit kapunk mi tej elnevezés alatt? A legjobb esetben: tejszíntől megfosztott kékes-lehér folyadékot, melyen egy ujnyi tejbő helyett papír vastagságu hártya képződik, vagy pedig vizzel fölöntött zagyvalékok, a melyet undorodással fogyasztunk. A kik ennél jobbat soha sem ittak, megszokják s talán jó is lehet nekik; de a kik hamisítatlan tejszínhez szoktak, azok inkább lemondanak a tejfogyasztástól semhogy ilyen moslékot használjanak táplálékkul. A közeli szállásokból nagy mennyiségben hordják be városunkba a tejet s ennek nagy része piszkos, istálló szagu, vizes folyadék. Budapestben minden házhöz szállított liter tejhez, melyen ujnyi vastagságu bőrr képződik a forralásnál, külön tejszínhabot adnak, hogy hogy minden vevő habbal ihajta mindennapi reggelijét. Igaz, hogy 24 fillér egy liter tej ára a tejszínhabbal; nálunk meg csak 14—16 fillér a helykő. Szíves örömet megadnók mi is a 23 fillért, csak olyan tejet kapnánk, mint a milyent a fővárosban szoktunk kapni. Az, hogy a tej össze-megy, a tejszín, tejfel savanyu, napirenden

van; sőt mi több, a belékevert lisztől erjedésnek indul s élesző lesz belőle. Valamit ki kell gondolni, mert maholnap savót italnak velünk drága pénzért, vagy le kell mondanunk teljesen a tejfogyasztásról.

* **Schweidel József szülőháza.** Nemrég bizottság alakult Zomborban, amelynek az volt a feladata, hogy kikutassa Schweidel József aradi vértanu szülőházát és emléktáblával jelölje meg Ozvegy Thurszkyne-Ballun Paulina asszony most tudata a bizottsággal, hogy a vértanu szülőháza a zombori Sztapary-uton levő Széchenyiház. Így tehát nincs akadály a emléktábla elhelyezésének.

* **Kitüntetés.** Ószentsége XIII. Leo pápa Dr. Margalitis Ede egyetemi tanárt, mint a budapesti Pázmány egyesület elnökét, a katolikus irodalom terén, de különösen annak a hírlap irodalom terén kifejtett munkásságának elismerésül a pápai szent. Gergely rendet adományozta. Városunkban e renddel boldogult Sándor Béla volt főispán is ki volt tüntetve.

* **Tűz.** Tegnap este 1/2 10 órakor az „Elefánt” szálloda istállójának padlása kigyuladt és néhány perc múlva lángban állott. A tűzoltóság hamar a helyszínen megjelent és a tüzet lokalizálta, úgy hogy az tovább nem terjedhetett.

* **Szerencse a szerencsétlenségben.** Tegnap délelőtt Dragits János fával tett szekerével a főútezőn végig hajtott, az artézi kúthoz érve, ott a kocsit uton játszadó 3 éves kis Sugár Sanyit, a főúteza lakóinak kis kedvencét, észre nem vévén, terhelt kocsiával végig hajtott rajta. Azonban az éppen ott levő Gyakovi István 5. sz. gyalogos rendőrnök köszönhető, hogy a kis teremtésnek semmi baja nem történt; a veszedelem pillanában oda ugrott és a kis Sanyit a koci alul kirántotta, és így az ijedtségen kívül a gyermeknek semmi baja nem történt. A kocsist a rendőrőrkapitány kihallgatása után szabadon bocsájtotta. Sanyi pedig délután már végig szaladt az aszfalton kiabálva: „fisz újszád”.

* **Gyilkosságok Gomboson.** Négy elvetemült munkakerülő parasztléány garázdálkodott hosszabb időn át Gomboson, a lakosság életét és vagyonát veszélyeztetve Hajnal János, Tamaskó János, György Adam és Kálóczi Mihály 19—20 éves suhancozok, egynehány hónap előtt hazakerültek a kir. törvényszék fogházából, hol veredekés miatt 3 illete 4 hónapig voltak elzárva. Hazakerülvén falujukba, elkezdtek régi betyáréletüket. — Egy hétre rá kiraboltak az állomástól a faluba vezető uton egy zombori péklegényt; később megint egy odaváló fiatal parasztembert vilagos nappal fészúrták, mely szerencsétlen még most is súlyos sebeivel beteg fekszik. Nem volt nap, mikor a 4 jómádar nem adtak volna életjét magukról a faluban, de csak mindig együtt a négyen vitték véghez gaz tetteiket mert a vézna kilykökkel egyenként akáki elbánt volna könnyű szerrel. Mind a négy azonban mindig együtt volt és mindig hosszú késekkel és bunkókkal felfegyverkezve. Szerdán éjjel megtámadtak egy tisztességes fiatal kovácsmestert, Czöndör Mihályt, aki feleségével és két kis gyermekével éjfél tájban egy lakadalomból hazafelé iparkodott. A négy elvetemült gazfickó a tetheletlen családot egy leégett ház romjai mögött megleste és a család tentatóját Czöndör Mihályt hátulról orozva megtámadták, késekkel, és bunkós botokkal levertek; addig ütötték-verték és szúrták, míg ott a helyen kiadta lelkét, és ott a szerencsény asszony és gyermekei látára nemyérkeresőjüket vesztették el. Az említett négy légeny rémülte volt hónapok óta a községnek, és nem találkozott ott senki, ki az első tettük után feljelentett vol-

na őket; mert — félt tőlük mindenki. — Gomboson a helyszínen megjejt vizsgálatot Szinczinger Gyula kir. alügyész és Radány Péter kir. trvszéki helyettes vizsgáló bír. vezette. A tetteseket a gombosi csendőrség Zomborba a kir. trvszéki fogházába szállította, hol most méltó büntetésük várják.

*** A zombori felső városi ovodában** a beiratások és előadások hétfőn szeptember 1-én megkezdődnek.

*** Kossuth ünnepély Kulán.** A polgári olvasó gylet vizsgáló-bizottsága legutóbb tartott ülését terbe vette egy nagyszabású Kossuth ünnepély rendezését, melyet f. évi szeptember 19-én, Kossuth Lajos születésének százados évfordulóján az összes egyetlek és testületek bevonásával, a főtéren fog rendezni. Az emlékbeszéd megtartására a bizottság Dr. Récséi Ede kulai ügyvédet, megválasztván legjelenebb szónokát, kérte fel. Programmon lesznek még: egy szavalt és a „Szózat”, „Tavas elmúlt” és „Himnusz” eléneklése a Kulai Dalárda és a Kulai Iparos Dalárda által.

*** Ki lesz az ujvidéki polgármester?** Mint bennünket Ujvidékről értesítenek, a polgármesteri állásra — mely még az idén lesz betöltve — Szalay Lajos, ujvidéki ügyvédnek van legnagyobb kilátása, ki az ujvidéki társadalomnak közkedvelt tagja.

*** Közjegyzői áthelyezés.** A bács-topolyai kir. közjegyző, dr. Kern Lajost — ki ott általános szeretet és köztisztelőnek örvendett — az igazságügyi-miniszter kir. közjegyzőnek helyezte át Szegedre.

*** Kossuth ünnepély Ujvidéken.** Kossuth Lajos száz éves születésnapját Ujvidéken hazafias közönsége is megfogja ünnepelni. Az ünnepélyt ujvidéken is nem a hivatalos hatóság, hanem a magyar daloskör rendezi, mely nagy előkészítésekkel tesz az ünnepély sikeréhez.

*** Népkönyvtárak szervezése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter újabban egy érdekes füzetet küldött valamennyi kir. tanfelügyelőnek. Ugyanis a Múzeumok és Könyvtárak országos Tanácsa utasítást dolgoztatott ki, miképen szervezendők a népkönyvtárak. A füzet tartalmazza a könyvtárak szervezését, alapbájtervezetét és az ajánlható könyvek listáját. A miniszter felszólította egyzersmind a kir. tanfelügyelőket 45187. sz. leiratában, hogy a népkönyvtárak létesítésében lehetőleg buzgokodjanak. A népkönyvtár 300, 400, 500, 1000 és 2000 korona költséggel létesítendő, mindezekhez a füzet részletes utasítást ad.

*** Móra István.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter e napokban egy rendeletet adott ki, amely a népiszkolai ifjúsági könyvtárak fejlesztését tűzte ki célul. Egyben ezen ifjúsági könyvtárak ügyeinek intézésére egy tizenegyi tagból álló bizottságot nevezett ki az oktatásügy terén kiváló férfiakból. Ezek közt van Móra István is, budapesti polgári leányiskolai tanár és író, lapunk hosszú ideig volt munkatársa, ki még a mult évtized elején mint néptanító Zentán működött.

*** Zsidónak el nem adható.** Érdekes telekönyvi bejegyzésre bukkant az ó-becsei telekönyvi betétszerkesztőség. Még 1881. évben történt, hogy Ivanits Sztévo b.-szatmári lakos a 4. számú telekjegykönyvben foglalt birtokát eladta Zagoricza Velykó ugyanottani lakosnak. Az adásévesítés szerződésben, a mely a telekjegyben is benfoglaltatik azon korlátozással lett a birtok eladva, hogy az zsidó vallásúnak soha el nem adható. A törvényt ismerő emberek azt mondják, hogy ez a kikötés birtokváltoztatás esetén figyelembe nem vehető.

*** A torontali söprő.** Megemlékezünk annak idején arról, hogy a szomszéd torontalmegyében a közigazgatási tisztviselők közt nagy tisztogatást tartanak. Az eredmény az lett, hogy megyei közigazgatási bizottságnak fegyelmű választmánya tegnapelőtt Dellimianes alisp. elnöklete alatt tartott ülésén Szavito Gerő volt antalfali főszoigabíró 1000 korona pénzbüntetésre, Pajtár Jenő volt alibunári főszoigabíró hivatalvesztésre és Jablonszky Miklós volt pancsovai főszoigabíró 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

*** Vasuti előmunkálati engedély** meghosszabbítása. A kereskedelemügyi nagy. kir. miniszter Réthey Ferencz vállalkozó budapesti lakosnak, a baja-zombor-ujvidéki helyfördéki vasut. Hódás, esetleg pedig Parabuty állomásától Bács nagyközönség vezetendő rendes nyomtávu gőzmozdonyú helyfördéki vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számított további egy év tartamára meghosszabbította.

*** A darázs mint káros rovar.** Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter utalva a mult esztendőben tapasztalt darázskosza pusztításokra, rendelkezélen mondta ki, hogy a darázsok mint káros állatok kötelezőleg irtandók. Az irtási utasítás nemskóra minden faluban ki lesz dobálva s az engedetlen birtokosok, mező vagy erdőőrök az 1894. évi VII. t. c. 95 pontja szerint lesznek megbüntetve.

*** Vásár.** A legközelebbi Ujverbási országos vásár 1902. évi szept. hó 7. és 8-án tartatik meg. Állatok felhajtása vészmentes helyekről meg van engedve. Iparigazolványok felmutatandók. Az előjáróság.

*** Sárga-fekete zászló.** A „Bácskai Hírlap” írja az alábbi érdekes történetet: Dandár összpontosítás van most Szabadkán. Van hát katonaság elég, aminek örülni tudunk csak, mert hiszen — jól lehet nem szeretjük a katonaszkodást, tudva azt, minden tekintetben megölője az emberiség józan, egészséges erősbőségének, — Szabadkának mégis valami jövődelmet hoz, s mert a kényszerítéssel addig ameddig alkudunk kell. Csakhogy ezt az örömnöket megzavarta egy sajnálatraméltó incidens. A „Pest”-szállóban, ahol a m. kir. első honvéd lovasdandárparancsnokság ültötte fel szállását, fekete-sárga zászlót tűztek ki jelző zászlóul. Nem csodálható, ha ez méltó felháborodást keltett az ifjúságban. Nagy csoportokba verődtek össze az emberek a szálló előtt. Végre, úgy látszik, közös megállapodás folytán egy fiatal jogász — kinek nevét, bármily dicsőretnemlő is tette, még nem áruljuk el — kivált a tömegből, odalépett a zászlóhoz, levette és nyugodtan bevitte a szálloda folyosójába, hogy senki ne láthassa. Azután megmondta a rendőrnek, hogy menjen és jelentse, ha még egyszer kitéznék a zászlót, a fatalság fel fogja gyujtani. Nem is tűzték ki többet.

*** A Pozsonyi II. országos szőlőszeti és borászati kongresszus** ma tartotta Bernáth Béla országgyűlési képviselő elnöklete és Dr. Kövessi Ferencz kir. szőlőszeti felügyelő bizottsági előadó vezetése mellett egyik szervező bizottsági ülését. Főlőrgya az összejövetelnek a kongresszus ideje. Pozsonyi II országos mezőgazdasági kiállítás keretében megtartandó szőlőkiállítás idejének összeegyeztetése. Az idej nedves hűvös időjárás a szőlő érését későbbre halasztván, a szőlőkiállítás is csak később lehet s ezért most már a kongresszust is el kellett halasztani. A szervező bizottság ez üléséből kelt határozata alapján a kongresszus szeptember hó 24-en d. e. 9 órákor veszi kezdetét s folytatólágonlagosan tartani 25 és 26-án, úgy hogy délelőlt a tervbe vett előadások, délután pedig a kirándulások lesznek megtartva. Mint Dr. Kövessi Ferencz bizottsági előadó jelentéséből

különik a kongresszusnak már ez ideig is oly nagyszámu tagja van, hogy ez az országos mozgalom igen eredményes lesz és lényesen fog sikerülni.

*** Üdítő itálnak** számos ásványvízforrást hoznak javaslatba, melyk közül különösen az ugynevezett természetes savanyú vizek a legkedveltebbek. Nem közömbös azonban, mifele ásványvizet használunk a fent említett célra, mert általában számos oly vizek is, a melyek kizárólágon csakis gyógyszerelők alkalmasak, s melyek élvezete üdítő italko gyanánt nem mindig előnyös, savanyúságuk czime alatt szerepelnek. Így pl. nagymennyiségű mézsókat vagy vasat tartalmazó vizek szakadatlan használata semmiképpen nem válik a szervezetre előnyöse, sőt még egydől a szénsavtartalom is némelykor elég-séges, hogy vérdús egyéneknek vértörlést idézzen elő. Mi az utóbbi körülményt illeti, a szénsav mennyisége mindenkor a palaezka nyitva tartása által lejjebb szállítható s így első sorban arra kell ügyelnünk, hogy a víz minél kevesebbet tartalmazzon az előbb említett szilárd alkatrészekből. Ily felette ritkán található, sőt eddigelő unikkannak nevezett savanyúviz a Mattoni-féle Giesshübler, mely még egye idegélő és érzékeny egyéneknek is sikeresen alkalmazható, és mely — eltekintve alkatrészei szerencsés összetétele által igazolt gyógytani értékeitől — mint elsőrangú üdítő ital szerepel.

*** A Balassa-féle valódi ugorkatej** a leghatásosabb angol szépitőszere, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kimisítja, finomítja az arcbőrt és teljesen eltávolít szepőlő, foltokat, pattanást stb arczisztatlanságot. Egyik hölgy a másikkal ajánlja kitűnőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatású a különféle arczkenőcsök-nél. Üvegeje 2 korona Balassa K. gyógyszer-tárában Temesvárra, hozzá való valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona, Poudre 1 kor. 20 fill. — Kapható minden gyógyszerertárban.

*** Két fiú** lakást kaphat jutányosan, esetleg ott is étkezhetnek. Bővebbet a kiadónivalban.

*** Lapunk könyvnyomdájában két fiú és egy leány tanonczul felvétetik.**

(**Schön Adolf**, jöhrnévű, zombori legdrégibb könyv-, papír és zenemű-kereskedésében az összes intézetekben előírt valamennyi tankönyv, ódon és új állapotban az előírt írszerek igen nagy választékban, legolcsóbb áron kaphatók. Könyvek bekötése legutányosabban eszközöltetik.

(**Téved**, a ki azt hiszi, hogy csak drága gyógyszerek használhatnak; szembeütnő példát szolgáltat erre Vértés gyógyszer. Ferenczpálinkája, mely daczára olcsóságának a legkülönfélebb esetekben alkalmazható gyógyszer és pipereczikk, s egy házban sem hiányozhat.

Irodalom.

— *Ingyenes díszmü ajándék.* Aki a címő elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségök hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal kezelebből. Budapestről, két szárnya e hír. A Pesti Napló, Magyarországnak a legdrégibb pártoktól és klikkek-től teljesen független, szabadelvű és szökimódon napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékul adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetit, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály álbum-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becses-vel bír művet, — melynek az Athenaeum kiadásában megjelölt eredetieje 90 koronába kerül, — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fizetnek elő a Pesti Napló-ra.

Nyilttér.

A legjobb és legegészségesebb
üditő-ital,
 mely mint azzal ital különösen kedvelt és borral, cognacokkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
 vegyületek adja

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 legújabb égyerjes
SZARKO-KUD

Adja a szomjat, hűst és felfrisít egyaránt. A legjobb
 szer a nyári hőség tikkaerő hatás ellen.

„Angol királyné szálloda“

BUDAPEST,
 Deák Ferencz-utca 1. szám.

(Tulajdonos: Palkovits Ede.)
 Elsőrangú szálloda. — Legelegészségesebb, legmodernebb komforttal berendezve. — Lift. — Villamos világítás. — Fürdők a szállodában. — Étkező-termek. — Kávéház. — Legolcsóbb árak.
 A bácskaiak kedvenc szállodája.

Distingvált úriember

középkorú, a római kath. clerus és nagybiratokos körében jól bevezelve, magas fixum és utazási diálak mellett azonnali belépésre kerestetik. A szerb nyelvben jártasok előnyben részesülnek. Sajátkezűleg írt magyar és német nyelvű ajánlatok J. I. T. 100 jelge alatt Eckstein Bernát hirdetésíró irodájába Budapest V. Fürdő-utca 4. sz. alá intézendők.

6774. sz.
 1902. kig.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Pacsér községben üresedésbe jött orvosi állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

- Ezen állás javadalmazása készpénzben (törvényhatósági jóváhagyás feltétele mellett) a községi pénztárból 1400 kor.
 - trachomások gyógykezeléséért a községi pénztárból három évenként a képviselő testület által megállapítás feltétele mellett 120 „
 - látogatási díj vény irattal, a község belterületén nappal 60 fillér
 éjjel 80 „
 - a község határában (igénybe vevő által természetben adandó fuvaron kívül) éjjel-nappal 1 kor.
 - halottkémii szemle 40 fillér
5. A szegények ingyen gyógy kezelésben részesítendők.
- Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy folyamodványaikat az 1876. évi XIV. t. cz. 143. § (1883 évi I. t. cz. 8. §) értelmében felszerelve hozzám **folyo évi szeptember hó 30-áig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni
 Bács-Topolya, 1902. évi aug. 21.

Császár,
 főszolgabíró.

Képviselők
 kik gazberendezések szerelésében jártasak, kerestetnek
ACETYLEN
 világítási vállalathoz.
 Ajánlatok referenciáik megjelölésével
Klinger Rich.
 Gumpoldskirchenei gép. és fémáru-gyár magyarországi telepe
 Budapest, VII., Hernád-utca 43. szám.
ACETYLEN-UDVAR czimzendők.

Borok 30
 krájezár literje

házhoz is szállítva.
 Továbbá ó-borok, cognak, likőrök, szilvorum, törkök és borcezet üvegekben; a legolcsóbb árakon.

Fischer-féle bor-nagykereskedés
Zomborban,
 az utjemplom mögött, Zsubory-féle ház

50 fillérért
50.000
 korona ért. nyerhető
 a Pezsonyi Kiállítási Sorsjátékon
 Huzás visszavonhatatlanul szeptember 21-én.
 Sorsjegyek mindenütt kaphatók.
 Megrendeléseket a pénz beküldése ellenében pontosan eszközöl a
KIÁLLÍTÁSI SORSJEGY IRODA
 Budapest, V., Nádor-utca 16.
50 fillérért 50.000 korona.

Az Első Budapesti Fagyapotárúgyár
 Búdermann és Blitz
 udapeste, VI. Váci-út 135.

ajánl: elsőrendű fonyófából készült, tehát tiszta, fehér, szagtalan, por és féregmentes

fagyapotot- szőlő, gyümölcs, tojás és ezukorkák csomaglásra
fagyapotot- ásványvizek, cognac, pezsgő, üveg és porcelan csomaglásra
fagyapotot- kárptások és matrac készítőik részére tengerifű (Seegras) helyett
fagyapotot- higieniai célokra, massage és frolirozásra, vízszűtésére (Filtration) stb. stb
 és már legközelebb gyártani fog
fagyapotot- sebészeti célokra (Charpie)
fagyapotot- technikai, mezőgazdasági és ipari célokra

Mintákat — a czél megjelölése mellett — bérmentve.
 Vidéki megrendelések 24 óra alatt eszközöltnének.

Első os. és kir. osztrák-magyar királyi szab.

Hömlökzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában)
 Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézősögek vasutak, parizbánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszinten gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből foltozhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintákban különint 16 kirtól fölfele szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartóságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

2 korona jutalék utánzások kimutatásáért.
 Mintakártya, ugyszinten utasítás kirárantra ingyen és bérmentve.

A

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetlen házszer.

— Kapható mindenütt. —

Anniai rudivas — Reszei az lemezek.

Van szemcsénk ezennel jelenten hogy gyártmányaink egy halóságilag bejegyzett minőségű korona—farkas védjeggyel vannak ellátva, a minék szives figyelembe vételét kérjük. **Szabad eszt. magy. államvasut. társaság magy. bányai, kohai és üzemeltetési igazgatósága.**

Gyermekeknel és felnötteknél a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a

Sztraka-féle tannin-csokoládé.

Egy drb **40 fill.**

Kapható minden gyógyszerertárban.

Vendéglő-bérbeadás.

A zombor-vásártéri vasuti állomásnál ugyan épült **vendéglő**, teljesen berendezve. — haláleset miatt azonnal bérbeadják. Bővebb felvilágosítást nyújt

Posch Albert,
tulajdonos.

Restitutions

Kwizda fele Restitutionsfluido

Fluido

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.

1 öveg ára 2 korona 20 fill. — 40 öveg az advarai istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyban munkánál elvise uterfistóli, hezamosnál, hark mezeveségénél stb. az idomi-tesztál kiváló minőségű és pozitív a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Ausztr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerertárban és

désében. Forrástár. **Kwizda Ferenz** Janos körleli gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. eszt. magy. román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Gyümölcs-, főzelék- és husconservákat,

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

ELSŐ

Kecskeméti Conservgyár

KECSKEMÉTEN.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Ki akar

egyéves önkéntes

LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítőségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot.

A ki már sor alatt állott, elkészelt. Születési év közlendő.

Prospektust ingyen és bérmentve küldi:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben.

Tanbizottság eddigi **DRAUGENTZ JÁNOS** ny ezredes és németalfajai **SIMONFFY GYULA** ny. huszár alezredes és **JÁROSSY LAJOS** ny. százados. Felügyelő a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Hirdetések

Dicső áron felvételnek a p u n k kiadóhivatalában

F E R E N C Z

(pálinka sósborszesz)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feletlen tisztasága következtében úgy külső mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen a most annyira kedvelt gyümölcsmasszáz (massage). Kitűnő sikerrel használtatik köszvény, eszű, meghules ellen, benu-lások, flezomoknál, gyuladák és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására, belsőleg gyomor-görös, rosszlet, fejtűrés stb. ellen. Katonák-nak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s át-talán sokat gyalogolónak nélkülözhetetlen. Valodi csak a meilekeli névjeggyel. — Egy öveg 30 fill. 1 és 2 kor. Kapható gyógyszerertárban, dr. guriáknak, fűszer-kereskedésekben. Zomborban: Döfler Antal, Hay Ignátz, Ij. Heinalhofer Robert, Lugumerszky Plátó, Markovits György, Nikolett István, Szedoje Gargurov és Weidinger A. & S. egyáltalán ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen:

V é d j e g y

Vértés L. Sas-gyógysz. Lugoson.

A Római, Ostendei, Londoni és Párizsi kiállításokon arany éremmel, díszkeresztel és díszoklevélvel kitüntetve.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album

A Pesti Napló, amely eddigelő Madách Ember trágédiáját Arany balladált Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk banját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmét remek albumba foglalva, és legutoljára a Költők Albumát, adta olvasóinak karácsonyi ajándéku, az idén az eddigi-nél is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemesak az eddigi ajándékokat felülmúló de a könyv-piacon is ritkaság számba menő díszművet, a

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándéku.

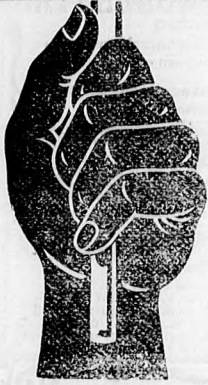
Zichy Mihály képeinek válogatott, impozans albuma foglalt gyűjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban. Zichy Mihály világhírű művészi **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában természetesen legjavát, amelyek mindegyikéhez legkiválóbb eszteti-kusaink és műbírálóink irnak szövegma-gyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomásus lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A negyven pompás műlapot, a kísérő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát, valamint Zichy rajza után készült **gazdag bekötési tabla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabású díszművet az Athenaum állítja ki. A Zichy Mihály Albumot, amelynek ára az Athenaum eredeti kiadásában 90 korona, a „Pesti Napló” új kvart kiadásában karácsonyi ajándéku megkapja a Pesti Napló minden állan-dó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél negyedév, vagy havonként, de megszakadás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Mindenféle Naptárak

1903-ik évre
lapunk kiadóhivatalában
lesznek kaphatók.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Hidasi szódagyára, a bresztováci pi-
acson, házzal vagy csak la-
kassal
eladó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
A női szépség
előérésére, tökéletesíté-
sére és fentartására leg-
kiválóbb és legbizto-
sabb a
**FÖLDES-féle
MARGIT-KRÉM**
mely vegyítiszta, sem higányt, sem ólomot
nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és
zsírmentes.

Törvényesen védve.
Ezen világhírű arcz-
kenőcs pár nap alatt
eltávolít szepőt, máj-
foltot, pataánást, bőrcak-
tát (Mitesser) és min-
den más bőrbajt. Kisir-
mitja a ráncokat, re-
dőköt, himlőhelyeket,
és az arczot fehérré,
simává és üdévé va-
rássolja.

Legkiünőbb óvszer a nap és szél be-
folyása ellen.
Arca: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor.
Margit hölgypor (3 féle színben) 1,20 k.
Margit szappan 70 fill., **Margit fogpép,**
Zahn pasta 1 kor., **Margit arczvíz** 1 kor.
**A közönség megtérszítését célzó
utánzatoktól óvakodjunk!**
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-
küldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, Arad.
Kapható minden gyógyszerár-
tában, drogeriában és illatsz-
kereskedésben.
Főraktár: Mihajlovics
István s Schwarz Emil gyoge-
szertáraitban. B

Egy doboz 1 frt 20 kr, küldés-
váltóval vagy az összeg előleges be-
küldése után.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arczból szépi-
tése és finomítása.
egelegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder fehér, ró-
zsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir-
tanár által Bécsben.
Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Tauszig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillette-szappan és illatszergyár,
BECS 1., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs.
kereskedő-cégénél.

Senki

se mulasztja el egyik legrégebb budapesti
bankházunk részére törvényesen megenged-
delt állami és hitelsorsjegyeknek eladására
való ügyöktség végét jelentkezni. Leg-
magasabb jutalék, előleg, esetleg fix fizetés.

Ajánlatok „M. V. 8912” alatt

Haasenstein és Vogler
Irodelségi iródaház **Budapest**
intézőndők.

30 kr. 32 kr.
utcai kimé-
rés benti kimé-
rés

1 liter bor.

Szemes József

a „két fekete ló”-hoz

címzett vendéglőjében, Zomborban.

Az egyedüli valódi angol A. Thierry gyógyszerész **BALZSAMA**

Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az **üvegek csomagolása törvényileg védve van.**

Ezen balzsam ugy külsőleg, mint belsőleg használándó. 1. Egy fe-
lül mulhatatlan hatású gyógyszer értüde és mellbeteg-
ségeknel, enyhíti a hurutot, a nyálkát feloldja, elosz-
tatja a legfájdalmasabb köhögést és gyógyítja a re-
gi bajokat is. 2. Kötünön hat torokgyulladásnál, rekedtség és min-
denféle torokbajoknál stb. 3. Elhajt minden lézas állapotot tökéletesen.
4. Gyógyít feltünően, gyorsan gyomorgrörsöt, kölkát és szagatást 5. Eny-
he hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a köpzelt he-
tegségeket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen ha-
fogfájásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknél, meg-
szünteti a felbőgést, a száj és a gyomorból eredő rossz szagot. 7. Cso-
dászter mindenféle sebekre, forró és más bőrkiütésekre, szemölcsökre, égés-
sebekre megfagyott tagok, megszünteti a fejfájást, fejfájást
köszvényét és fülfájást stb. Pontosan megfigyelendő a zöld
apácza védjegy, mint fent látható. — Hamisítások ellen leg-
jobb védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portó
mentesen osztrák-magyar birodalom postaiállomáshoz 12 kis vagy 6 nagy
4 korona, Bosznia- vagy Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem
küldetik. Szállítatik csak az összeg előleges beküldés elle-
nében vagy megfelelő előleggel.

Miért szenved Ön? mikor Önnek rendelkezésre áll olyan szer, amely minden réz
sebet fájdalom és veszedelmes operáció nélkül meggyógyít a

A. Thierry gyógyszerész egyedüli eredeti

Centifolia kenőccsel.

a mely felülmulhatatlan ugya sebek gyors gyógyítási mintafaj-
dalma enyhítési képessége tekintetében. A valódi Centifolia kenőcs al-
kalmazást ad: a gyermekgyasok mellfájdalmainál, a tejelválasztás pangásánál, melkemenyei
péséknel, orbánczánál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábák és kezek nyílt seibeinél lábizá-
dásnál, dagadt lábaknál, sőt mg csontzúrási is; ugyszintén vígott, szűrt, lőt és zúzott sebek-
nél, mindennemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m. üveg- és faszilánkoknál, homok-
és kavicszemcséknel stb., mindennemű daganatoknál, karbunkulussnál, sőt rákos daganatoknál is,
mindennemű égési sebeknél, fagyott testrészeknél, betegelek felekvésésnél, nyak-
daganatoknál, vérbánatmaknál, gyermekek fülfolyásánál stb. — Szétküldés csakis az összeg
előleges beküldése mellett történik. Arca 2 tégelynek posta és csomagolási stb. költségekkel
együtt 3 korona 50 fillér. — Elsimerő okiratok halomszámra állnak ren-
delkezésre eredeti kéziratban. Értéktelen utánzatoktól óvva intjük a t. közönséget. Minden
egyes tégelyen a „Thierry (Adolf) LIMITED angalszerztár Progra-
da” védjegyével van beégetve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyó-
gító képessége utólrhetetlen és nines kitéve romlásnak, sőt minél régebbek annál hatko-
nyabbak és értékesebbek. Nem árt nekik sem hideg, sem meleg, miért is minden évszakban
szétküldhetők. Majdnem mindig eredményesen segítenek, legalább is az első segélyt nyújtják
míg az orvos megérkezik. Természetesen soha sem szabad értéktelen utánzatokhoz ugnyo-
vezett pótkézekhez nyulni melyekért ezáltalannal dobunk ki annyi pénzt, — hanem állandóan és
sakis ezen két fentjelzett realis, olcsó, megbízható és amellett teljesen ártalmatlan világhírű
szerhez tartsa magát az ember, melyeknek minden családnál, minden eshetőségre olkszüly-
kénél kell lenniök. Amely teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jövel ellát-
va nem kaphatók, leghevesebb ha vagy közvetlen a készítőhöz fordulunk megrendelésül-
kel és pedig: Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in
Prograda bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi főraktár Budapestben Török József gyógyszerésznél. Zágrábban S. Mittelbach gyógy-
szerész és Bécsbe irány.